

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Virtvtes Theologicæ. Libro Triplici Fidei, Spei, & Charitatis materias expono

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1663**

Caput 6. De Disputatione circa Fidei Mysteria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80695](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80695)

CAPVT VI.

De Disputatione circa Fidei
Mysteria.

CAPVT VII.

De Infidelitate.

FIDES duo vitia contraria habet, vnum per excessum, quod *lenitas credendi* vocatur: alterum per excessum, quod generaliter *infirmitatem* appellamus. Prius vitium est in illis, qui credunt ante euidenciam credibilitatis, ac propterea imprudenter credunt. Alterum inest illis, qui, fide sufficienter proposita, nolunt credere sicut par est, & auctoritatem diuinam diffugiunt, siue foueant contrarium errorem, siue non. Omnes sc.

Triplex est Infidelitas, *negatiua, priuatiua, & positiua*. Negatiua est in eo, qui potest habere fidem, & tamen non habet sine culpa sua: vnde dicitur potest nuda fidei carentia, qualis est in eo, cui fides, vel non est annunciata, vel certe priuatiua, non sufficienter, vt fuit in Indis, & Iaponiis, & positiua. priusquam Euangelij predicationem exaudirent. Priuatiua est in eo, qui potest, ac debet habere fidem, eamque culpabiliter non habet, etiam si nullum foueat errorem in intellectu positum, vt quando aliquis non vult fidem audire, vel auditam, ac sufficienter propositam acceptare omittit. Positiua seu contraria est, vel in eo, qui res fidei sufficienter propositas credere recusat: vel in eo, qui contrarium fouet errorem, in quo genere maxima pars infidelium versatur. D. Thom. 2. 2. q. 10. a. 1. Sylui. ibi. & omnes.

Porro infidelitas negatiua peccatum non est. Quia damnatur a Pio V. & Gregorio XIII. in Bull. Prouisionis nostre. num. 65. hac propositio: *Infidelitas pure negatiua in illis, quibus peccatum Christi non est predicatum, est peccatum. Ratio non est.* est, quia nullum peccatum sine voluntate, hac autem ignorantia est inuoluntaria, quam depellere non est in hominis potestate. D. Thom. 2. 2. q. 10. a. 1. & omnes.

Infidelitas priuatiua semper est peccatum. Quia is, cui fidei doctrina est sufficienter proposita, tenetur eam acceptare: ergo si omittit acceptare, peccat. Et quia hac infidelitas est in eo, qui tenetur habere fidem, & eam sua culpa non habet. D. Thom. 2. 2. q. 10. a. 1. & omnes.

Infidelitas positiua semper lethale crimen est, nisi indeliberatio excuset. Quia est peccatum mortale ex genere, nec admittit materiam paruitatem: nam auctoritatem diuinam contemnere semper lethale est. Non est autem omnium peccatorum grauissimum. Quia Dei odium directissime Deum impugnans grauissimum est omnium. Superat tamen infidelitas omnia peccata, quæ virtutibus moralibus opponuntur, vt sunt homicidium, adulterium, bestialitas, &c. Quia immediate auctoritatem diuinam contemnit. D. Thom. 2. 2. q. 10. a. 1. & omnes.

Tres Infidelitatis annuero species *Hereticam, Iudaismum, & Paganismum*. Qui pertinet ad naturam.

A 4

DISPUTATIO de fidei rebus quadruplici ex capite reddi potest illicita. Primo ex fine, quando scilicet quis animum habet dissentiendi, si contrarie rationes vigentiores appareant, eiusque intellectum magis urgeant. Quia in eo, cui iam fides sufficienter proposita est, infidelitatis erit peccatum. Item quando nullus bonus finis ex disputatione speraretur ob hereticorum perfidiam, otiosa esset, & ideo culpabilis. D. Thom. 2. 2. q. 10. a. 1. Sylui. ibi. Valentia 2. 2. dub. 1. q. 10. punct. 4. quart. conclus. 1.

Secundo, ex parte disputantis, nempe si disputans laicus sit, quamuis doctus. Quia id illi sub excommunicationis poena interdicitur. Nonne autem laici intelligitur ille, qui verè laicus est, id est, non insignitus prima tonsura, nec Religiosus. Non autem habet locum prohibitio hac in casu magnæ necessitatis, vel utilitatis, si laicus sit doctus: imò in locis, in quibus heretici grassantur, prohibitio hæc laicorum est per consuetudinem abolita: & ubi esset in viridi obseruantia, non quæcumque de fide disputatio laicis interdicitur, sed sola disputatio formalis, id est, quæ ad fidei veritatem persuadendam assumitur, secus si materialis tantum sit, verbis gratiæ, vel ingenij acuminis ostendendi, vt fit in scholis. Verum hæc excommunicatio non est lata, sed ferenda. Cap. Quicumque, de heret. in 6. Nauarra summ. cap. 11. numer. 27. Bonacin. tom. 2. dub. 1. q. 1. punct. 4. Sanchez libr. 2. Decalog. cap. 6. Azor. lib. 8. cap. 26. q. 1. Diana part. 5. tr. 13. resoluit. 21.

Tertio, ex parte auditorum, vt si coram simplicibus, etiam exercitij gratia disputetur, ob periculum dubitationis ipsorum. Si tamen Doctor excellens esset, & se simpliciorum captui accommodaret, eisque persuasibiliter argumenta solueret, vel simplices huiusmodi ab heretici solicitatione, tunc posset, imo teneretur, si perniciosis periculum instaret. Fillicius tract. 12. num. 105. Becan. de fide, cap. 15. q. 7.

Quarto denique, ex disputandi modo redditur etiam illicita de fide disputatio, quando scilicet, magis verborum contentione, quam argumentorum vi, ac sententiarum pondere transigitur. D. Thom. 2. 2. q. 10. a. 1. Valentia 2. 2. dub. 1. q. 10. punct. 4. conclus. 4.

CORBAR
Mor.
VI. VII.
IV
G